

oftewel ca. f 160 per maand. Voor het lagere personeel betekende dat eerder een verbetering dan een verslechtering, maar het hogere ging er belangrijk op achteruit. Tot protesten kwam het evenwel niet; de leden van dat hogere personeel vonden het kennelijk redelijk dat zij niet méér kregen dan hun buitenlandse collega's. Voor elke week dat zij in Engeland of elders aan de wal waren, ontvingen alle opvarenden bovendien £ 1 waltoeslag (*shore-bonus*). Dat was weinig en daardoor kwamen leden van het hogere personeel die vóór mei '40 op grond van de hoogte van hun oorlogsbonus goedgekeurd hadden dat hun gehele gage aan hun gezin uitbetaald werd (die uitbetalingen in bezet gebied gingen door<sup>1</sup>), in moeilijkheden. Lag hun schip in Engeland of elders maandenlang in dok, dan moesten zij van £ 6 per week rondkomen. Dat leidde tot onrust en het bestuur van de *Shipping* bepaalde toen in september '40 dat aan alle opvarenden in elk geval één-derde van hun gage uitbetaald moest worden; het niet-uitbetaalde gedeelte werd van juli '41 af door de rederijen overgemaakt aan een toen nieuw opgerichte stichting: de Stichting Week- en Maandbrieven, die onder bestuur kwam te staan van gedelegeerden van de regering, van de *Shipping* en van de werknemers-organisaties; de gelden die zij beheerde, werden, gelijk in hoofdstuk 6 vermeld, aan de regering ter beschikking gesteld waar natuurlijk tegenover stond dat de regering zich voor de verplichtingen van de Stichting garant stelde.<sup>2</sup>

Wij vermeldden zojuist dat er een Zee-ongevallenwet bestond maar dat niet alle rederijen bij de met de uitvoering belaste Stichting Zeerisico aangesloten waren. De gelden van die stichting bevonden zich in bezet gebied, maar voor de er bij aangesloten rederijen bleven de getroffen regelingen van kracht. Zij vroegen de regering om financiële steun. Die steun werd toegezegd voor het geval zou blijken dat de door de rederijen gestorte bedragen niet voldoende zouden zijn. De taak die de Stichting Zeerisico in Nederland uitgeoefend had, werd in Londen door een nieuwe stichting overgenomen: de Stichting Zeerisico-1940; zij ressorteerde onder de minister

<sup>1</sup> Zij werden van april '41 af door de bezetter beperkt, waarop de regering zich, zoals in hoofdstuk 6 vermeld, onmiddellijk in een radiotoespraak van minister Steenberghe garant stelde voor alle aanvullende betalingen die men in bezet gebied zou verrichten. Daar kwam spoedig een clandestiene organisatie tot stand, 'De Zeemanspot', welke voor die aanvullende betalingen zorg ging dragen. Begin '43 ontstond uit 'De Zeemanspot' de grote illegale organisatie het Nationaal Steunfonds. Wij hebben dit alles in deel 7, nl. in de slotparagraaf van hoofdstuk 6, beschreven. <sup>2</sup> Na de oorlog bleek dat het totaalbedrag dat de Stichting Week- en Maandbrieven ontvangen had, groter was dan het totaalbedrag van de uitkeringen die in bezet gebied aan gezinnen van zeevarenden gedaan waren.